

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

PROPRIETATEA

„Reuniunii economice în Orăștie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate
Abonamentele și insertiunile se plătesc înainte.

Cătră onorații cetitori.

Scrieri pe terenul economic ne lipsesc aproape cu desăvârșire, și în modul acesta poporul nostru este lipsit de mijlocul cel mai principal al propășirii lui. Răsboalele între popoare se dau astăzi mai mult pe calea economică decât prin vărsări de sânge și în aceste lupte pacifice totdeauna acela este învingător, care este mai bine organizat economic, adică mai bogat și mai priceput în a-și agonisi cu iscusință și ușurință cele trebuincioase traiului și plăcerilor sale. Științele, cum trebuie să procedăm ca să ajungem la scop, nu sunt înăscute în om, ci ele trebuie învățate și apoi puse în practică ca să avem folos de ele. Durere, cum am spus mai sus, astfel de scrieri pentru noi Români sunt foarte puține și pentru marea mulțime a poporului lipsesc aproape cu totul. Și mai multă durere ne cuprinde când și cele existente, ce au apucat a lua înainte și a promite pentru viitor mult bine și folositor pentru noi, amenință să dispară. În această stare este și valoroasa noastră revistă „Bunul Econom“, care întemeiată acum doi ani și condusă cu multă pricepere până în prezent de Reuniunea economică din Orăștie, a fost amenințată cu încetarea ei.

Cunoscând pierderea cea mare, ce am fi îndurat prin încetarea acestei foi, unică în felul ei pentru noi Români de dincoace de Carpați, și având asigurat concursul mai multor colaboratori specialiști, care promit ca revista „Bunul Econom“ să satisfacă pe deplin cerințelor publicului cetitor, am decis continuarea ei.

„Plugarul — temelă, meseria — zidurile, comerțul — legăturile și Dumnezeu — acoperământul“.

Eată clădirea noastră economică, programul pentru conduita noastră în conducerea foii de aci înainte.

Const. P. Barcianu,

prim-colaborator, profesor de agricultură
în retragere.

Aurel P. Barcianu,

editor și proprietar, vice-președintele „Reuniunii Economice“ din Orăștie.

Nu vom face nici o schimbare în formatul, extensiunea și prețul foii. În special însă ea va cuprinde în fiecare număr săptămânal câte un articol de interes general sau o cronică agricolă, industrială, comercială, apoi articole speciale din agricultură, grădinărit, vierit și din creșterea și îngrijirea animalelor de casă, cari articole se vor eda mai târziu și în broșuri separate; o revistă scurtă de evenimente politice din săptămâna precedentă. Sub titlul de „Medicul casei“ se va tracta chestiuni de igienă și medicina populară, iar „Advocatul poporului“ va da staturi cum trebuie să procedăm în cazuri de judecăți. Vom da o deosebită atenție mișcărilor societăților noastre culturale agricole, de meserii, comerciale, tovărășii de consum etc. etc. Sub titlul „Diverse“ vom da sfaturi, rețete pentru diferitele ramuri ale economiei domestice, agricole, industriale și comerciale, invențiuni, notițe istorice, geografice, bibliografice, târgurile speciale pentru animale, fructe și alte produse; se va urma apoi cu diverse noutăți de actualitate. În „Literatură“ se vor publica poezii, istorioare morale, proverbe, glume, sentențe etc. În fine, fiecare număr va avea un calendar săptămânal vechiu și nou, de târgurile din țară, apoi unul lunar economic și evidente parohiale, un buletin (bursă) comercial al valorilor și produselor din piața Budapestei, și în fine, ca un serviciu special pentru on. cetitori, o rubrică specială pentru întrebările și răspunsurile convenite asupra chestiunilor, ce cad în cadrul acestei reviste.

Precum se vede, programul nostru este destul de bogat și variat. Cum ne vom achita de angajamentul luat, va dovedi viitorul. În tot cazul el va depinde de sprijinul moral și material, ce ne va da binevoitorul public cetitor, cătră care facem cel mai călduros apel.

Ioan Fleșeriu,

redactor responsabil, învățător și membru în comitetul
„Reuniunii Economice“ din Orăștie.

Cătră onor. abonenți.

Această revistă trecând cu data de 1 Ianuarie 1902 stil vechiu în proprietatea și editura d-lui Aurel P. Barcianu, vice-președintele Reuniunii noastre economice, Domnii abonenți de până acuma, cari sunt eventual în restanță cu plata abonamentului de pe anul 1901, sunt rugați a-și achita datoria la adresa comitetului „Reuniunii Economice“ în Orăștie, iar ce privește trimiterea abonamentelor pe anul 1902, cu toate că această revistă rămâne, ca și în trecut, organul „Reuniunii Economice“ din Orăștie, ele se vor adresa la administrațiunea „Bunul Econom“.

Orăștie, în Decembrie 1901.

Comitetul „Reuniunii Economice“
din Orăștie.

Invitare de abonament!

Domnii abonenți sunt rugați prin aceasta a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru anul viitor, pentru de a nu suferi întârziere expedarea foii.

Abonamentul:

Pentru Austro-Ung. pe un an costă 4 cor.

Pentru „ „ pe un jum. de an 2 cor.

Pentru România pe un an 15 franci.

Abonamentele sunt a se trimite la adresa subsemnatei administrațiuni, folosindu-se onor. abonenți de mandatul postal alăturat în nrul trecut și prezent.

Administrațiunea

„Bunul Econom“ în Orăștie.

Dela Reuniunile noastre.

Reuniunea rom. de agricultură din comitatul Sibiiu.

Din raportul general al acestei reuniuni pe 1900, ca continuare la cele publicate în numerii trecuți, dăm în estras următoarele:

Cultura poamelor.

Convinși, că greșala de căpetenie a producției noastre de poame consistă în împrejurarea, că proprietarii prăsesc din una și aceeași specie mai multe soiuri de poame, la întrunirile noastre economice am insistat pe lângă cultivători, ca să se mărginească și să se îndeletnicească cu cultura în massă numai câte a unui soi de poame alese, potrivite împrejurărilor locale și cari în același timp sunt și mai căutate de liferanți pentru comerțul lumii. În această direcțiune ne-am folosit de opul consilierului ministerial Molnár István, arătând că pentru prăsirea poamelor în regiunea noastră ce soiuri de mere și pere sunt mai potrivite.

Tot numai în interesul culturii a câte unui soi de poame, comitetul a dăruit membrilor cu locuința în Sebeșul-de-sus câte un altoiu măr batul, cumpărat din mijloacele Reuniunii noastre. Plantarea în grădinile membrilor de acolo, efectuată Duminecă în 15 Aprilie n. de președintele nostru, a fost însoțită de folositoare învățături privitoare la cultura pomilor, începând dela prăsirea pădureților și încheind cu valorisarea poamelor. Inal-

tu minister cu considerare la cererea ce am adresat, ne-a dăruit spre distribuie 17500 pădureți, pe cari i-am împărțit între membrii nostri, cum și între școlile de pomi din diferite comune.

În lipsa recoltei de poame, cuptorul nostru de uscat poame sistem „Cazenille“, ce este zidit în Seliște, în toamna anului trecut nu a fost pus în lucrare.

Pasul făcut înainte de un comitet de acțiune în frunte cu comitele suprem, contele Nicolae Bethlen din Deva, în scopul valorisării poamelor prin înființarea unei însoțiri numite „Transilvania“, fabrică de conserve în Deva, la apelul lansat de noi au subscris mai mulți proprietari acțiuni, ear' noi înși-ne am acuirat 4 acții à 50 coroane de ale însoțirii cu cuponul scadent pe anul 1901.

Referitor la cultura nutrețurilor măestrite și a altor plante, la cererile lansate din partea membrilor nostri în primăvara anului trecut, am împărțit 38 klgr. sēmēnte de trifoiu, 18 klgr. sēmēnte de napi de nutreț, 31 klgr. sēmēnte de lucernă, ear' cu scop de a da privilegiu economilor de a împământeni între ei și cultura altor plante folositoare și spornice, am împărțit 10 klgr. sēmēntă de cânepă italiană, 51 litri orz de Hanna, 5 litri cucuruz, „Regele Preriilor“ și 3 klgr. iarbă franceză.

Prețul sēmēntelor cu 181 cor. 58 bani l-am acoperit din averea Reuniunii.

cu moda, după care are să-și gătească păpușa pe ziua de Crăciun, băiatul mai mare defilează în ținută ostășească cu arma înaintea părinților, cel mai mic nu se lasă a fi întrecut; el de pe calul seu privește pe fratele seu, care numai pedestru își poate folosi darurile.

Petrecerea pe un moment înceată; pruncii ca la un semnal își lasă jucăriile și fug la fcreastră. Răspund cu bucurie „e“ la întrebarea colindătorilor: „Ertat va fi să lăudăm nașterea Mântuitorului!“ Intre exclamări de bucurie ascultă nevinovații colindele nevinovaților. La finea colindei urmează apoi împărțirea colacilor. Fiecare cere dreptul de-a împărți colacii, așa încât, de ar fi lăsați liberi, ei dintr'odată ar da toți colacii unei trupe de colindători.

După-ce se duc colindătorii, pruncii se dau earăși la jucării.. Timpul însă trece, colindători nu mai vin, băiatul mai mic adoarme pe cal, tot așa și copila cu păpușa în brațe, băiatul mai mare ostenit de defi-

Cu scop de a veni în ajutorul populației noastre și din alte comitate, comitetul nostru a mijlocit procurarea și distribuirea de sēmēnte (de nutreț, verdețuri) mai bune și mai ieftine.

Comitetul încă cu ani înainte și-a propus a veni într'ajutor economilor nostri în ceea-ce privește cultura rațională și a galițelor de soiu ales.

În scopul acesta în anii trecuți s'a cerut dela Inaltul minister mai multe familii de galițe „Playmouth-Rocks“, ear' în anii din urmă s'au procurat mai multe zeci de ouă de acest soi, pe cari, pe lângă câte o familie de găini, le-a distribuit între membrii Reuniunii noastre.

Tovărășiile agricole sunt organe auxiliare ale reuniunii, căreia au să-î deie mână de ajutor întru ajungerea scopurilor sale: prin procurarea de mașini și unelte economice, sēmēnte, cărți folositoare, etc. pe seama locuitorilor din comunele, unde ele se înființează.

S'au înființat astfel de tovarășii în comunele: Apoldul-român, Avrig, Gurariului, Gușterița, Lancrem, Mohu, Roșiasăsească, Săcădate, Sebeșul săsesc și Seliște. Dintre aceste lucră mai cu zel și cu spor: Tovărășia din Sebeșul-săsesc, care a proiectat și înființarea unei pivnițe comune. Tovărășia din Apoldul-român, Lancrem, Roșiasăsească și Gurariului.

Insoțiri de credit sătești sistem Raiffeisen înființate la stăruința Reuniunii sunt în următoarele comune: Aciliu, Apoldul-român, Bungard, Mohu, Pianul-român, Poplaca, Răchita, Roșia-

lare își așează armele lângă pat. Deșteptându-se din somn, băiatul și copila se duc să sărute mâinile părinților, cari cu dragoste îi scaldă în sărutări. Se duc cu toții în paturile lor, își ridică ochii la cer, pun laolaltă mânuțele și zic rugăciunea de sara. Somnul li leagănă în brațele sale moi, și peste câteva minute visează de ingeri cu aripi de argint, și continuă jocul în somn.

*

Vântul suflă cu turbare, încât se cutremură ferestrele caselor. Neaua măruntă zboară în voia viscolului de pe vârful caselor. Nu vezi nici o lumină în casele oamenilor, toți dormitează, numai o figură femeiască se vede grăbindu-se pe cât o lasă vântul, slăbiciunea trupului și povara de care e încărcată. Oare unde grăbește sërmana?

Se oprește la o căsuță. Deschizând ușița dela poartă străbate prin neaua groasă și intră într'o odaie.

Se simte mai fericită când intră aci, pentru-că deși nu cu mult e mai cald în

F O I Ț Ă

Sara de Crăciun.

(SCHIȚĂ)

Lumea e îmbrăcată în vël alb. Liniște mare. Numai din când în când aduce vântul câte un acord din colindele simple, dar măestoase, ale pruncilor. Natura, liniștea satului, toate-ți aduc aminte, că e sara de Crăciun.

Până când afară șueră vântul, până când bieții prunci, scriburind de frigul cumplit și răgușiți de lauda ce-o dau Nașterii Mântuitorului, în lăuntru în odaia caldă, lângă masa încărcată de nenumărate bunătăți, e întrunită întreaga familie. Părinții se desfătează privind la mlădițele tinere ale familiei, pruncii 's ocupați cu darurile aduse de bunul Christos; copila își sfarmă mintea

săsească și Vestem. Toate aceste însoțiri lucrează cu spor întru ridicarea nivelului moral și material al societăților.

Colecțiunea de modele din industria de casă. Intenționând înființarea unui muzeu de lucruri din industria de casă, reuniunea a făcut în anii trecuți un apel, în urma căruia au încurs numeroase modele de cusături.

Biblioteca Reuniunii constă din 11 publicațiuni economice. Avera Reuniunii în bani constă din K 5685-97 fond neatacabil; ear' K 2457-86 (fondul de premii al expozițiilor de vite, prisos din prețul vitelor, investițiuni în acții și bani gata), în total K 8143-83. Budgetul pentru 1902 este satorit cu K 2410 la intrate și tot atâta la eșite. Membrii. Reuniunea are 2 membrii fondatori, 1 onorar, 10 pe viață, 589 ordinari și ajutători, în total 602.

Reuniunea și-a ținut adunarea generală din acest an (XIII) Duminecă la 15 Decembrie a. c. în comuna Aciliu. A fost presădată de dl D. Comșa, presid. reuniunii și au participat, pe lângă întreg poporul din comună dd. Petru Drăgits, protopretorul cerc. Seliște, Dr. Ioan Stroia, protopresbiter în Seliște, și alți domni din Seliște, Tilișca, Gura-riului și Gușterița. În această adunare comitetul și-a făcut darea de seamă despre munca sa în anul trecut și dl președinte a îmbogățit cunoștințele locuitorilor de acolo cu nouă cunoștințe practice din diferite ramuri ai economiei, îndeosebi privitor la cultura viilor și a economiei de vite. Le recomandă înfiin-

odaie ca afară, deși la un moment o întristează sărăcia locuinței, totuși e în cuibul seu, între ai sei. Așează povara, se apropie de patul în care îi dorm cei trei prunci mititei, și îi sărută de multe, multe ori. Băiatul se trezește din somn de răceala sărutării, după aceea se trezesc și ceialalți.

Intreabă toți cu voce slabă:

„Mamă, adusu-ne-ai ceva de mâncat, suntem flămânzi?”

„Aduș, scumpilor!” Și scoate din straiță sfărmituri de colaci. Pruncii întind mânuțele lor uscate după sfărmituri, și apoi mânăncă cu nesăț. După-ce și-au domolit foamea, încep să întrebe pe mama lor:

„Ce au căpătat domnișorii și domnișoarele Măriei-Sale pe sărbători?”

„O, multe celea, puii mei”, răspunde mama, căci ei sunt avuți, nu ca noi, sormanii satului.”

Pruncii la cuvintele acestea serioase se întristează și exclamă:

„farea unei pepiniere de viță americană, prăsirea vitelor de rasa Pinzgau și introducerea culturii de nutrețuri artificiale. În fine s'au distribuit poporului broșuri din biblioteca Reuniunii.

S.

„Reuniunea Economică” din Orăștie în ultima sa ședință a hotărât ca să se ceară dela Inaltul Minister alte 2000 altoi: meri, peri, cireși, vișini și pruni altoiți, pe cari le va împărți membrilor sei, în luna lui Martie 1902 în proporția cuvenită; gratuit sau pe lângă un preț tare mic.

Asemenea a hotărât procurarea a 5—6 măji de sămânță de trifoiu, pe care il va curăți la stațiunea de curățire oficioasă în Cluj și în primăvară la timpul seu asemenea il va împărți între membrii sei cu preț scăzut. Reuniunea va căuta să procure și sămânță de nutrețuri și alte plante mai spornice: cânepă italiană, etc. la dorința și insistarea membrilor. Membrii cari doresc a fi împărțiți cu acestea favoruri bineboiască a se insinua încă de timpuriu a Reuniune, pentru orientare.

Asociațiunea funebrală rom. din Timișoara. În 1 Ianuarie v. 1902 se împlinesc 50 ani dela întemeierea Asociațiunei funebrele române din Timișoara Elisabetin.

Din incidentul acesta, comitetul acestei Asociațiuni a hotărât să serbeze jubileul semisecular în ziua de 16 Ianuarie n. 1902, la care sărbare se invită toți membrii Asociațiuni.

Sărbarea se va săvârși pe lângă următorul

„Doamnc, de ce nu suntem și noi așa de avuți? atunci n'am îngheța de frig, n'am flămânzi, n'am trebui să cerem milă la ușile bogaților”.

„Lăsați, puii mei, cugetele acestea; bunul Dumnezeu se îngrijește de soartea noastră, pentru-că el e tocmai așa al nostru ca și al avuților. Vedeți, ne-a rînduit pe azi și nouă colaci... și ian priviți, prin fiul seu Mântuitorul nostru v'a trimis și vestminte calde”.

Cu acestea scoate pe rînd vestmintele cerșite, și îi îmbracă pe toți. Pruncii cred, că toate acestea sunt visuri dulci și numai cu greu se conving despre realitate.

Mama privește cu ochii scâlțați în lacrimi la bucuria orfanilor, și ea în momentul acesta se simte mai fericită chiar decât cea mai avută mamă.

Se desbracă apoi pruncii și mulțumind lui Dumnezeu de binefacerea neașteptată, se culcă în patul lor, adorm... și în somn se preumblă îmbrăcați bine și sătui...

Doamne fericiți sunt pruncii.

d. c. p.

PROGRAM

1. În ziua sărbării, la 9 ore dimineața, se vor presenta toți membrii participanți în biserica română gr-or. din Elisabetin la sfânta Liturgie, pentru sănătatea fondatorilor încă în viață și a tuturor membrilor Asociațiunei.

2. După sfânta Liturgie, vom merge cu lithia în cimiterul local, unde se va sfinți peatra monumentală ridicată întru memoria vrednicilor fondatori.

3. Rentoarcerea în sfânta biserică, unde se va săvârși parastasul pentru sufletele răposaților fondatori precum și a tuturor membrilor răposați.

4. Masă comună à la carte în frumosul hotel Novotny din loc.

5. După amiază la 4 ore comitetul va ține ședință festivă.

6. Sara la 7 ore, se va arangia bal în favoarea Alumneului român din Timișoara, a fondului bisericesc rom.-cat. din loc și a sormanilor din vechiul Elisabetin.

Medicul casei.

Beutură răcoritoare. O astfel de beutură bună în casurile când are cineva ferbințeală mare, se pregătește cu oțet, zamă de lămâie, de portocale (pomăranță), de agrișe, de strugurei, de vișine, de mure, de smeură etc. etc. Din aceste substanțe (zămuri) se pune într'un pahar cu apă, atât cât trebuie până se acrește apa, apoi se adaugă atâta zahăr sau miere, cât trebuie, ca să fie puțin dulce. Această beutură, în măsura ce cere bolnavul, răcorește, prin urmare stinge ferbințeala, stămpără setea și îi revin bolnavului puterile slăbite.

Frunze și frunzulițe.

Frunză, frunză,
Și ear frunză,
Multă vreme mă gândii
Frunză, cum te-oiu mai numi.
— Te-oiu numi frunză de frag
Pusă 'n pălării cu drag.
Te numesc frunză de nuc
După badea mult dor duc;
Te numesc frunză de teiu
După badea stau să peiu.

Brade, brade, crengi mărunte,
Ascult'a mele cuvinte:
De când pe tin' te cunosc
Vara-iarna verde-ai fost.
Fă să fie și-al meu bade
Ca și tine în veci verde;
Frumușel și tinerel
Să-mi fie tot drag de el.

Vine dorul lin pe vale
Și mi-aduce multă jale,
Vine trist și suspinând
Și de dragosti povestind;

Beutură în cas de diaree. (Scursură). Eată o beutură foarte folositoare în cas de diaree sau de otrăvire cu lemnușe, bureți etc. Se bate într'un litru de apă rece 4—6 albușuri de ouă proaspete, până ce se mestecă bine apa cu albușul. Se bea din această beutură multă d'odată, în cas de otrăvire; puțină și des în cas de diaree (scursură).

Oprirea curgerii de sânge din nas. În cas când cuiva îi curge tare și lung timp sângele din nas, se-și puie picioarele în apă, cât se poate suferi de ferbinte, în urma acesteia curgerea de sânge în câteva minute se oprește.

Remediu contra arsurilor. Când ne ardem, cel dintâiu lucru este de a pune partea arsă în apă rece. Dacă dispunem însă de lapte de vacă fert și răcit este mai bun chiar pentru răni, punând partea arsă în lapte și o ținem până ce trece durerea. La cas că partea arsă nu se poate pune în lapte, atunci muiem cârpe în lapte și le punem pe arsură, până ce va înceta durerea.

Contra frigului la picioare. Când cineva suferă iarna mult de frig la picioare, cel mai bun mijloc este de a-și învăli picioarele pe deasupra ciorapului sau obielei cu o bucată mare de hârtie mai groasă și 'n urmă se-și tragă păpuțul sau se-și lege opinca. Aerul neputând pătrunde de loc, frigul este cu totul împedecat de-a pătrunde la picioare.

Că pe unde a umblat
Tot de drag fu întrebă
Și pe unde a călcat
Dor în inimă-a lăsat.

Pe drumul Bănatului
La fântâna satului,
Multe părechi se 'ntălnesc
Dragostile-și spovedesc.
Mărturiile le sunt
Apa și dulcele vânt.
În apă se oglindesc,
În vânt șoapte răspândesc.

Sacă Doamne Dunărea
Din toată Ungaria:
Vreau pe drumul Dunării
Să-mi caut calea vieții,
Căci prin câte țeri umblai
Ce-am pierdut nu mai aflai.
Am pierdut mândruța mea,
Ce mi-a mâncat inima;
Inima s'a vindecat
Dar pe mândra n'am aflat.

După „Gaz. Trans.”

Advocatul poporului.

„Cine nu cunoaște legile
Trebue să poarte urmările!”

Sub acest titlu vom publica din diferite legi și ordinațiuni ministeriale lucruri trebuincioase poporului nostru, ca să știe de ce se se ferească și în cas de trebuință unde și la cine să se adreseze. Notificăm totodată nrii §§-lor, ca să poată fiecare cu ușuritate căuta legea sau ordinațiunea detaliată în colecțiunea legilor și ordinațiunilor cari se află în cancelariile comunale, și stă la dispoziția fiecăruia.

Înainte judecătorilor și oficiilor fiecare om trebue să se poarte în mod cinstit, căci la dincontră se va pedepsi cu amendă de bani. Cu amendă de bani se pedepsește: în cas de necuviință, dacă cineva neagă de a fi martor, dacă tulbură ordinea de pace. În aceste casuri se aplică Articolul de lege din anul 1868: LIV. §§. 118. 206. — 1893. XVIII. §§. 36. 143. — Ordin. Minis. de justiție din 15 Aug. 1880 nr. 2265 §. 76. — și a Minist. de interne din 17 August 1880. nr. 38547. §. 63.

Animalele bolnave, trebuesc îndată înștiințate oficiului comunal, ca acesta să anunțe pe prim-pretorele (1888.: Art. d. lege VII. §. 23).

Mama, dacă nu voește să administreze (să grijască) averea copilului său minorean, în privința aceasta rugarea se și-o (bage) prezenteze la scaunul orfanal. (1877 A. d. l. XX. §§. 29. 31. 38).

Ertarea de dare în casuri de întâmplări (foc, apă, grindină, ghiață), se poate cere în termin de opt zile, la ardere de pădure în 30 zile socotite dela întâmplări, — în scris sau verbal, la oficiul comunal, de unde cererea se trimite la direcțiunea financiară (1883. XLIV. §§. 50. 51. și Ord. Minist. 1885. nr. 45055. §. 3).

Glume.

Un țigan mergând odată la un barbier îi zise:

— „Am venit să mă razi „de geaba“.

„Bine! — răspunse barbierul — te știu lipit pământului, să fie voia ta“. Și ia barbierul un briciu-custură și dă a trage cu el pe cinstita barbă a țiganului. Acesta avea, mă rog, o barbă cum poate ea să fie mai a focului. Și cum trăgea barbierul cu briciul, așa crășnea și el din dinți și măsele, de cugeți că-l mușc-o mie de șerpi. Și tocmai atunci se schilăluia acolea afară un cățel, de cugeți că l-a călcat nu știu cine pe coadă.

— „Oare ce-i la cățelul acela?“ întrebă barbierul pe nevastă sa.

Țiganul îi taie vorba, zicând:

— „A bună samă l'o fi răzând și pe el în cinst? — țină-te Sfântul și te cruță, că mi-o scoți din rădăcină, se vede!“

d. foiș.

De tot felul.

Pentru cojocari. Blăni se pot curăți foarte frumos în modul următor: Încălzim într'o oală tărițe de seacă până sunt atâta de ferbinți, încât abia să le poată suferi mâna, apoi deșertăm aceste tărițe pe blăni și le frecăm bine, cu toată puterea. Apoi batem și scuturăm blănilor, până când cad toate tărițele. Blănilor se fac strălucioase și chiar blăni albe sunt ca nouă. Această metodă e foarte obicnuită în Rusia.

*

Pentru brutari (pânari). Un prav, care se întrebuințează în locul drojdiilor pentru a se dospi și a crește aluatul este următorul: Șapte părți peatra vinului, șese părți de carbonat natriu și două părți de scrobeală. Toate acestea materiale trebuesc să fie de tot uscate, mărunt pisate și cernute cu sita.

*

Pentru măcelari. Păstrarea mațelor de boii tăiați vara, pentru lunile de iarnă când se fac sălămuri, este un lucru, căruia măcelarii trebue să-i dea mare luare aminte. După-ce se curăță toate mațele dela bou regulat, fără să mai aibă pe ele unsoare și mazăgă, se pun în apă rece și se spală în această apă până când sunt reci de tot. După-ce s'a făcut aceasta se pun mațele într'un vas cu apă curată și se lasă în aceea o zi întreagă. După aceasta se pun în alt vas, unde se vor săra sara și cu această sărătură se lasă opt zile. Dacă au trecut cele opt zile, mațele vor căpeta o culoare roșie și aceasta este semnul, că se pot așeza într'un vas curat de peatră, unde fiind sărate a doua-oară, se pot lăsa peste vară până în luna lui Septemvrie. În luna aceasta se scot mațele earăși în oale, se sară și se așază la loc. Cu această metodă se țin mațele ani întregi, fără ca să se strice, sau să se îngusteze.

*

Pe pânză se scriu adresele fără ca pânza să sugă cerneală, dacă lipim de desubtul pânzei o foaie de hârtie.

*

Patinele se curăță de rugină, dacă se ung cu petrolu și lăsându-le puțin să stea, se freacă cu nêsip și cu sare.

*

Cum să păstrăm ouăle. Dacă voim să păstrăm timp mai îndelungat, luni de zile ouăle, să punem într'o ladă, cutie sau oală câte un rînd de sare măcinată și unul de ouă până să umple lada sau cutia etc.

AGRICULTURA

Căile pentru dobândirea de roduri mai îmbelșugate.

(Urmare și fine).

De o nespusă însemnătate este aratul adânc de toamna și pentru stîrpirea buruienilor și ierburilor rele (rapița sêlbatică, pirul, ș. a.), cum și pentru stîrpirea insectelor (gângăni) stricacioase, și a șoarecilor.

Nu e trebuință, credem, de multă vorbă pentru a arăta, că prin arat și grăpat se stîrpsc buruienile și ierburile rele; deoare-ce fiecare plugar vede și știe din pățanie, că plugul, grapa, sapa, arșul și alte unelte economice taie, îngroapă și peste tot pustiesc nespuse de multe burueni și ierburi netrebnice.

Dar' pustiirea insectelor și șoarecilor cum se întîmplă? Acele insecte și acei vermi, cari primăvara se arată cu milioanele prin sămănăturile noastre și cari adesea nimicesc cele mai frumoase nădejdi ale noastre, ierneză parte în pămînt, parte pe rădăcinile plantelor sau pe cotoarele uscate ale acestora, parte în stufurile de iarbă uscată și în miriște, ca ouă, larve, păpuși sau ca insecte deplin formate. Prin aratul de toamna aceste insecte parte se îngroapă la adâncime unde pier, parte se strivesc între glij și parte se scot la suprafața pămîntului, unde sunt adunate de corbi, cioare, paserea plugului ș. a.

Asemenea soarte îi așteaptă și pe șoareci, ale căror găuri și potece sunt stricate și astupate de plug, astfel că ei rămân fără adăpost, pradă corbilor, cioarelor, cănilor și vulpilor, ear' cei-ce ar mai rămănea nepustiiți în acest fel, pier de ploaie și frig.

Aratul de toamna însă va avea urmări binecuvîntate numai dacă se va face treptat. Aceasta e de a se înțelege astfel, că, d. p., dacă până acum am arat la adâncime de 15 cm., la cea dintâiu arătură de toamna vom da brazda mai adîncă cu 4—5 cm., astfel că ea va fi de 19—20 cm.; în a doua toamnă brazda se va da de 24 cm., în a treia toamnă de 28—30 cm. Și atîta e de ajuns pentru micii plugari. Ce e drept, marii proprietari fac arături și de 35—40 cm.; dar' pentru micii proprietari cu pluguri mai simple, cu animale de tras mai puține și mai slabe și neavînd nici gunoiu îndeajuns, este tot ce se poate mai

bine, dacă vor da arătura de toamna până la 30 cm. adâncime.

Prin aratul adânc de toamna scoatem la suprafața pămînt așa numit mort, care nu poate fi întrebuițat numai decât spre nutrirea plantelor. Frigul de iarna și gunoarea îndată după arat au de țintă măruntirea, frăgezirea și peste tot îmbunătățirea pămîntului.

În pămîntul arat toamna la adâncime mai mare ca de obicei și după aceea gunoit, sămănăm primăvara plante de săpat. Cei-ce fac arături de toamna, nu numai scot cu câte 3—4 mâji metrice mai multe roade decât cei-ce întrelasă a le face, ci totodată agonisesc roade mai bune și mai de preț.

Aratul de toamna este fundamentul cel mai puternic al plugăriei. De aceea frații plugari trebuie să-și facă obiceiul a se îndeletnici cu el.

Și acum să ne ocupăm cu al doilea factor de lipsă pentru sporirea roadelor noastre, cu agonisirea sîmînței corîspunzătoare.

Am arătat în Nr. trecut al „Bun. Econ.” ce mare însemnătate au *arăturile de toamnă și mai adînci* pentru dobândirea de roduri mai îmbelșugate.

Nu de mai puțină însemnătate sunt spre acest sfîrșit:

- 1) sîmînța a avea bună;
- 2) îngrijirea corespuuzătoare a plantelor sămănate, și
- 3) gunoarea.

Încât privește sîmînța, toți plugarii știu că: „*ce sameni, aceea rîsare*”, și totuși mulți vînd adesea sîmînța cea bună și samăna cea proastă.

Sîmînța trebuie să fie bine ciuruită și trecută prin trior, pentru-ca să rămănea deplin curată, și numai cea mare în bob și grea, ca să aibă puterea de încolțire, să fie fără miros, și cea de grău tratată cu peatră vînată.

Între împregiurări priincioase plantele din o sîmînță a avea bună se desvoaltă în mod corîspunzător; pe cînd din o sîmînță plină de gozuri, mică la bob, ușoară, etc. și în cele mai priincioase împregiurări și în cel mai bun pămînt nu se pot dobîndi roduri multumitoare.

În ce privește îngrijirea plantelor încă sunt multe de zis. Sunt plante cari se nutresc mai cu samă dela adâncime, și anume: lucerna, trifoiul, ș. a.; altele își trag nutremîntul din pătura deasupra pămîntului, anume: toate spicoasele; ear altele țîn mijlocul între

cele dintâi și cele din urmă, așa: cucuruzul, cînepa, napii, fasolea, cartofii ș. a.

Sunt apoi plante cari au trebuință de mult fosfor, s. p. spicoasele, plantele de nutreț au trebuință de mult azot; cînepa, inul ș. a. au trebuință de mult kaliu (un fel de sare); ear lucerna, trifoiul, măzêrichea, fasolea ș. a. au trebuință de mult var.

De altă parte plantele de săpat, apoi lucerna, trifoiul și măzêrichea umbresc pămîntul și înađușesc buruenile și pe urma lor rămănea pămîntul curat și mai întotdeauna îmbunătățit; spicoasele nu umbresc îndestul pămîntul, pentru aceea pe urma lor rămănea burueni, ear' pămîntul uscat și împetrit.

Observăm mai departe, că, s. p. rapița, cucuruzul, inul, napii și alte plante de nutreț prosperează bine în pămîntul îngrășat cu gunoiu proaspăt, pe cînd spicoasele, s. p., într'un astfel de pămînt cresc în pai, ear' bobul le rămănea mic.

Acestea împregiurări trebuie ținute mereu înaientea ochilor, cu deosebire la rotațiunea plantelor pe cîmp; de care e timpul să facă întrebuițare și agricultorul român, pentru-că numai cu chipul acesta își va putea înmulți roada cîmpurilor și va putea ajunge la o stare mai bună.

În anul viitor despre toate aceste se va trata în mod mai amînuțit.

S.

Calendarul economic.

Ce să facem în Ianuarie?

De-ai schimbat servitorii, griji cum te arăți față de cei noi. Nu fii nici prea aspru, dar' nici prea blînd. »Stăpînul scump își înavăță s'uga hoată«. Cară gunoiu pe pămînturi și vii, căci altcum locurile sêrăcesc, nu-ți rîsplătesc munca. Drege uneltele economice, căci acum avînd timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelile le hrănește bine, să li-se dea sare barom de 2—3 ori pe sêptemăna, și căci aceasta ajută și înalesnește mistuirea, și gajdurile să se aerizeze. Numără sêptemănila până la Sfîntul George și vezi cum stai cu nutrețul. Curățeste pomii de muschiu, coaje bêtărănă, crengi uscate, și pe timp umed de iască și rîșină. Unge ranele cășunate cu o amestecătură de (balegă) gunoiu proaspăt de vită, pămînt cleios și pîr de bou țîiut mîrunt. Adună neaua cu lopata în jurul pomilor, astfel umpli pămîntul de umezeală și faci ca pomii primăvara să întîrzie cu înfloritul, prin ce-ți scapi de brumă și de alte rîceli ce vin mai tîrziu. Dacă timpul e uscat și cîlduros, tae mlădițe de altoit și le păstrează la loc umed în pivnițe acoperite cu nêsip. Din pivniță depărtează legumile putrede, și curăță cartofii de coțuri. La purcei să li-se aștearnă pae uscate ca să nu degere. De stupi trebuie îngrijit ca să nu fie conturbați de nimic, să fie la bun adăpost și păziți de șoareci.

Dă la găini păsat și ovės părilit zdrobit ca să ouă mai bine.

Paturile calde trebuie aerizate din partea sudică și și noaptea să se acopere cu pae sau rogojini.

Samănă în paturile calde crastaveți, caralabe, șalată și mazere dulce.

Revista politică.

Din Transvaal.

Zilele din urmă, după-cum scriu foile, s'au dat lupte vehemente între trupele engleze și cele bure, din care lupte Buriu au eșit învingători, rămânând pe câmpul de luptă 240 Englezi, iar 390 au fost prinși. Buriu au mai luat apoi dela Englezi 3 tunuri, 167 cară cu muniții, 2000 puști și 150 cară cu d'ale mâncării. De o încheiere a păcii între cei doi beligeranți, nici vorbă nu poate fi încă, deoarece-ce Buriu pretind completă independență și integritate a statelor bure, amnestie pentru rebelii din colonia Cap, reedificarea farmelor distruse.

Serbia

după-cum mărturisește primul-ministru al ei se află într'o grea stare bănească, dar' cu toate acestea legătura dintre ea și Austro-Ungaria e dintre cele mai bune. Ce privește amicitia ei cu Rusia, prim-ministrul sârbesc crede, că existența politică și națională a Serbiei depinde de existența imperiului rusesc.

Rusia și Franca

și-au ținut de datorință, ca și de astădată din privilegiul Anului-Nou să schimbe reciproc depeșe de felicitare, ca semn al legăturilor de amicitie ce există între aceste două puteri mari. Țarul asigură pe Loubet, că îi este scumpă suvenirea zilelor petrecute anul trecut în frumoasa țeară, prietenă și aliată. Loubet mulțumind, zice, că Franca se va bucura dacă prin o nouă vizită a părechii imperiale suvenirea fericitoare se va schimba în o suvenire durabilă.

NOUTĂȚI

Conform ord. Ven. Consistor din anul trecut, M. Onor. Domn protopresbiter Ioan Droc în calitate de comisar consistorial, în 28 Decembrie n. a. c. a vizitat școala cap. gr.-or. din Orăștie.

Cu acest privilegiu, cât și Duminecă în 29 Decembrie în biserică, după serviciul divin, în fața publicului numeros s'a exprimat că este mulțumit cu sporiul și progresul arătat în această școală, și că d-nii învățători sunt oameni conștii de chemarea lor și dexteri întru predarea materialului de învățământ, ceea-ce s'a putut vedea din răs-

punsurile corecte ale elevilor. Fie acestea spre lauda d-lor învățători, școlai și neamului din care fac parte.

Concert arangeat de directorul de musică George Dima cu conlucrarea D-nei Maria G. Dima și a cântărețului dramatic Dimitrie D. Popovici, care va avea loc Joi, în 9 Ianuarie st. n. 1902, în sala hotelului „Transilvania“ din Orăștie, cu următorul

PROGRAM:

1. F. Mendelssohn: Arie din Oratoriul „Paulus“, D-nul D. Popovici. 2. F. Schubert a) Der Tod und das Mädchen, b) Du bist die Ruh'. D-na M. Dima. 3. a) R. Wagner: Recitativ und Romanze aus der Oper „Tannhäuser“. b) C. Loewe: Prinz Eugen, Ballade. D-nul D. Popovici. 4. A. v. Fielitz: Schön Gretlein. Ein Cyclus von sieben Gesängen. D-na M. Dima. 5. G. Dima: Groza, baladă. D-nul D. Popovici. 6. C. Loewe: Archibald Douglas, Ballade. D-nul D. Popovici. 7. G. Dima: a) Somnoroase păsărele. b) Cerul meu. c) Știi tu mândro. D-na M. Dima. 8. a) H. Wolf: Wer sein holdes Lieb' verloren. b) R. Schumann: Die beiden Grenadiere, Ballade. D-nul D. Popovici. 9. a) P. Tschaiowsky: Inmitten des Balles. b) I. Brahms: Von ewiger Liebe. D-na M. Dima. 10. a) G. Ștefănescu: Mândruțică dela munte. b) G. Dima: Cântecul păstorului. Dl D. Popovici.

Acompaniare de pian: D-nul G. Dima. Inceputul la 8 ore seara.

Prețurile de intrare: O loje 12 cor. Locul I. 4 cor., al II-lea 3 cor., al III-lea: 2 cor. Galerie numerisată 1 cor. 40 fil., nenumerisată 1 cor. Parterre 1 cor. 20 fil.

Bilete de intrare se capătă înainte de Concert în librăria d-lui H. Graef și seara la cassă.

Programele se împart și separat.

Dl Dr. Aurel Vlad, director și iuriconsult la „Ardeleana“, face cunoscut, că și-a deschis în Orăștie cancelaria de avocat, care o avea nainte în Deva.

Despărțământul Sibiu al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ și-a ținut la 17/30 Decembrie a. c. adunarea generală în Sibiu, în localul casei române.

La constituirea noului comitet, adunarea alege cu aclamațiune: director pe avocatul Dr. Liviu Leményi, car membrii în comitet pe asesorul consistorial Mateiu Voilean, proto notarul comitatens Ștefan Stroia, profesorul seminarial Dr. George Proca și pe referentul Lazar Tritean.

Schimbări de garnisoană în corpul de armată din Transilvania. În corpul XII. de armată se vor face în anul viitor următoarele schimbări, cu privire la garnisoană: Din regimentul 63 batalionul din Bistrița și batalionul 4, din Orăștie va fi transferat la Plevlje. Un batalion din regimentul 82 va merge din Karlstadt în Banjaluca. Regimentul 31 trece din Plevlje la Karlstadt, Orăștie și

Sibiu, (câte 1 bat.) și din reg. 82 batalionu 2 vine din Banjaluca la Bistrița.

Prima jertfă a „acetylenului“ în Orăștie. e o. biată femeie, servitoare la dl Dr. A. Muntean în casa căruia a fost introdusă de curând lumirarea cu „acetylen“, în locul celei electrice. Mașina în care se pune carbitul din care se face gazul, e așezată în o cămăruță. Femeea a mers, Luni sara, cu lumină să pună materie nouă în țevi. Din o țevă însă eșise în cămăruță, prin o crepătură, gaz, și când femeea s'a apropiat cu lumina, gazul îndată a luat toc bobotind în aer și pârind destul de rău pe femeie pe frunte și în jurul ochilor. Speriați, cei ai casei au trimis după un medic. Dl Dr. Dobo a fost dus din casa română de a dat întâiul ajutor femeii, și mulțumită bunei îngrijiri, e nădejde că femeii i-se vor vindeca în curând ranele ce i-a pricinuit pe față arderea primejdiosului gaz. Norocul a fost, că în țevi și mașină nu a fost mai mult gaz, că se gătase, căci putea urma o exploziune cu nenorocire mult mai mare.

Această lumină, recunoscută ca foarte primejdioasă, deși e frumoasă și ieftină, nu e de altfel introdusă decât în două case în orașul nostru.

Foc în biserica săsească din Orăștie.

Joi pe la 2 ore d. a. s'a observat că din biserica ref. săsească din loc, es pe ferești suluri de fum. S'a fost aprins, din vr'o lumină uitată arzând, frumosul altar, care a ars aproape de tot. Pagubă însemnată. Cu ajutorul pompierilor, focul a fost stins.

Corul bisericii rom. gr.-or. din Dobra are onoare a invita la concertul ce se va ținea Mercuri, a doua zi de Crăciun, adevă în 26 Decembrie 1901 v. (8 Ianuarie n. 1902) în sala „Hotelul la husariu“ din Dobra. Venitul curat este destinat în favorul bis. și școlai gr.-or. din loc.

Datoria la Jidov. Din Veneția inf. i-se scrie „F. Pop.“: După obiceiul foarte dureros de pe la noi, mulți săteni s'au îndatorat la Evreii din sat pentru spurcatul rachiu. Zilele trecute se trezesc vr'o 150 de inși cu provocare dela un avocat, ca în termen de 3 zile să plătească datoria Jidovului precum și speșele de improcesuare. Chiar și cei datori cu 10—15 cr., erau provocați să plătească câte 2 cor. 50 bani speșe. Se înțelege, că cei-ce mai au minte se căesc, că au intrat în cărcimă, dar' acum e prea târziu. În numărul 26 al „Foi Poporului“ am cetit, că în satul acesta s'a înființat o societate de temperanță la stăruința preotului Ganea.

Dr. Lueger, primarul Vienei va întreprinde în cursul luni viitoare o călătorie prin Galiția, Basarabia și România, cu care ocaziune va visita și Iași.

Petrecere populară se va ținea Duminecă în 6/19 Ianuarie 1902 la „Hotel Central“ în favorul bisericii gr.-or. din Brad. Inceputul la 7½ ore seara.

Ministrul de interne austriac din cauza boalei, a interzis importul porcilor din cercurile Vinului de jos și Ighiului (com. Albei inferioare), din orașul Alba-Iulia, din cercul Sebeșului-săsesc, din orașul Sebeșul-săsesc, din cercul Năsăudului (com. Bistriței) și din cercurile: Betlean, Deeș (com. Solnoc-Dobâca) și din orașul Deeș.

După-cum se vestește din Honkong, vaporul nemțesc numit „Klara“ a suferit naufragiu. Căpitanul vaporului, doi ingineri, patru călători europeni și doisprezece chinezi au dispărut, 42 călători au fost mântuiți din partea vaporului francez „Hanou“ și i-a dus în Honkong.

Emigrări. Din comitatul Gömör au emigrat la America în cei din urmă trei ani 4419 persoane, și anume în anul 1897 1175; 1900, 1450 și în anul acesta 1785. Toți au avut pasapoarte în regulă.

Jertfa beției. Locuitorul Ispas din comuna V. avea obiceiul urit de-a se da în totdeauna beuturii fără cumpăt. Păcatul acesta, care pe mulți a nimicit, l'a prăpădit și pe bietul Ispas. Fiind odată amețit de beătură, a căzut pe niște oale, ce clocoteau cu leșie la gura cuptorului. Ranele grozave ce i-a căusat leșia ferbinte i-au repus vieța. El a murit în chinurile cele mai grozave.

Presă de 200 de ani. În Decembrie 1902 vor fi 200 ani de când a apărut prima foaie rusească. Acest iubileu îl vor sărbători strălucit în Rusia. O societate literară a publicat concurs dând 2000 ruble, pentru premiarea acelei cărți (op), care va descrie mai frumos și cu temei, istoria presei rusești.

Școală pentru băieți ologi. În Londra sunt aproape 700 copii ologi cari nu pot lua parte la prelegerile regulate în școală. Pe aceștia îi duc la școală în cărucioare și acolo copiii în pauzele prelegerilor sunt supravegheați de îngrijitoare anume instruite.

Folosul acestei școale, că copii nu capătă numai instrucție, ci umblând în aer curat, se întăresc și pot lupta contra miseriilor vieții.

Moștenire de milioane. Pe un patriot maghiar l-a ajuns mare noroc în America. Se scrie din New-York, că Zitterbarth Károly a moștenit 3,500.000 cor. dela o rudă a lui. Dar Zitterbarth se află bolnav pe moarte într'un spital din Chikago și în cazul, de ar muri, soția lui și copilul de 4 ani al seu va moșteni această sumă de bani.

Viețată lungă. Din Iași se scrie, că în comuna Rădăești a murit în mod subit un bătrân sătean, fost slujbaş la curtea domnească a lui Mihalache Sturza, în etate de 118 ani.

Patruzeci mii coroane pentru un fluture. Între oamenii bogați din Anglia se află mulți, cari pentru o colecție de insecte jertfesc

sume colosale de bani. S'a întâmplat că pentru un fluture a dat cineva 500 cor., însă așa mare sumă n'a jertfit încă nimeni, ca un aristocrat englez, care a dat o sumă colosală pentru un singur fluture mare, colorat cu negru și galben și se află numai în Siera-Leone. Este curios, că până acum nu s'a găsit decât femenin. Dar' un aristocrat englez a făcut expediții, spre a găsi flutur masculini. După multă trudă, de abia a putut găsi unul, dar' banii ce au trebuit la expediție se urcă la suma de 40.000 cor., așa că până acum nici un fluture nu a fost așa scump, ca acel ce l'a găsit el. Acum însă fluturile se află în colecția Kengiston din Londra, pentru-că primul lui proprietar a murit nu de mult.

Sinucls. Mercuri dimineața a fost găsit în pădurea Grigori împușcat un tiner, calfă de brutar la dl Schuhmacher din loc. Nu se știe ce l'a împins la tristul sfârșit.

Fără lucru! Dela fabrica de vagoane din Arad li-s'a abzis până acum munca la peste 300 lucrători. Eri ei s'au plimbat ostentativ pe stradă și au anunțat și la poliție că vor ținea o întrunire.

Avis negustorilor — mai ales celor cu prăvălii pline cu carne afumată și caș-caval!

Lapte gratis. Până acum s'au împărțit în Budapesta 825.790 de porții de lapte cald și tot atâtea franzele.

H A Z

Judecătorul cătră polițist, în tața unui pungaș ce a prins spărgând: Bagă-l numai decât în țemniță.

Polițistul. Dar' nu mai e loc, domnule judecător!

Dar' pungașul de colea, liniștit și familiar:

Dacă nu mai e loc, lăsați să vin altă dată, domnule judecător...

Câți ani are frățiorul tău? — întrebă cineva pe mica Ana.

— Nu știu, — răspuse copila, — dar' și suflă nasul singur.

Calendarul săptămânii vechiu și nou.

Dum. înainte nasc. lui Christ. Glas 6. Voscr. 9.

Luni	24 S. Muc. Eugenia	6 † B. Domn.
Marti	25 † Nașt. Domn. Christ.	7 Izidor
Merc.	26 † Soc. Precestii	8 Severinus
Joi	27 † Sf. Stefan	9 Iulian
Vineri	28 S. M. cei arși și Nic.	10 Pavel pust.
Sămb.	29 14 mii prunci ucși de Irod.	11 Higiis.

Tîrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 24—31 Decembrie st. v. 1901.

24. Chișineu.	28. Cehul din Sălagiu,
25. Boroșineu, Ciuc-Sepviz, Chezdi-Oșorheiu, Cohalm, Sibii.	Cluj, Ibașfalău, Radnot.
26. Coțmani.	29. Hadad.
27. Vinerea.	30. Ché-Boldogfalva, Nădlac.
	31. Lăpușul-romănesc.

Evidență

pentru oficiile parohiale și protopresbiterale.

Decembrie.

Oficiile protopresbiterale aștern:

a) conscripția protopresbiterală de pe anul curent;

b) datele statistice școlare de pe anul școlar expirat. (Circularul consistorial din 19 Noembrie 1879 nr. 3244/1879 Școl.);

c) raport despre vizitarea școalelor. (Circular consistorial din 19 Noembrie 1879 nr. 3245/1878 Școl.);

d) conspect despre catichisarea elevilor dela școalele străine. (Circular consistorial din 15 Septembrie 1889 nr. 6252/1889 Școl.).

Comitetul parochial examinează rațiociniul bisericii și-l așterne la sinodul parochial. (§§. 21 și 23. Stat. org.)

Comitetul parochial compune lista membrilor sinodului parochial. (§. 5. Regulam. pentru parohii).

Cursul pieței din Budapesta

— în 1 Ianuarie 1902 n. —

Cereale:

Grâu	cor. 8.— până la 8.40	per 50 klgr.
Săcară	cor. 6.50	până la 6.70
Cucuruz	cor. 4.—	până la 4.50
Ovės	cor 6.—	până la 6.80

Păstaloase:

Fasole	cor. 13.—	până la 13.20
Mazere	cor. 24.—	până la 28.—
Linte	cor. 10.—	până la 15.—

Sămânțe:

Câneapă	cor. 10.—	până la 14.—
Mac	cor. 24.—	până la 28.—
Trifoiu	cor. 51.—	până la 60.—
Lucernă	cor. 40.—	până la 48.—
Mohor	cor. 7.50	până la 7.75
Hirișcă	cor. 5.20	până la 5.75

Mărfuri:

Unsore de porc	cor. 50.—	până la 52.—
Slănină	cor. 47.—	până la 48.—

Intrebări și răspunsuri.

Onorații cetitori ai „Bunului Econom“ sunt rugați, în cas de lipsă, a trimite redacțiunii pentru rubrica aceasta întrebările dorite, asupra chestiunilor ce cad în cadrul revistei noastre, la cari se va răspunde în numerii următori.

Editor și redactor responsabil: Ioan Moța

„ASSICURAZIONI GENERALI“

fondată în 1831.

Această mare bancă de asigurare, care prin plățirea punctuoasă a pagubelor celor asigurați la ea și prin prețuirea bună a bagubelor (din foc) și-a atras în cea mai mare măsură încrederea publicului, — are la sfârșitul anului trecut 1900, următoarea avere:

Capital și rezerve	173.458.451 cor.
Capitaluri asigurate la ea pe viață	525.894.823 „
Asigurări contra focului	77.309.462 „
A plătit dela înfiintarea sa de tot, pagube	688.595.391 „

Aceste cifre arată, că banca „Assicurazioni Generali“ dă cea mai mare chezeșie chiar și celui mai precaut proprietar, și arată că marea încredere de care această bancă se bucură, e deplin întemeiată, prin fondurile ei cele mari.

„Assicurazioni Generali“ primește asigurări:

1. Pe viața omului, pe un termen oare-care, sau asigurări de rente (pensii), cari se plătesc ori la moarte îndată, ori la terminul ales de asigurat.
2. Contra pagubelor de foc, trăsnet, exploziune prin gazuri, pe mobile și imobile.
3. Contra pagubei de chirie urmată după arderea casei.
4. Contra spargerii obiectelor de sticlă ori metal.
5. Contra pagubei urmate din transport, pe uscat ori pe apă.
6. Contra pagubei din spargere cu furt asigură obiecte sau hârtii prețioase.

Primește asigurări de zestre pentru fete și copii.

(1) 2—10

Agentura principală a băncii
„Assic. Generali“ in Orăștie.

(Informațiuni la administrația acestei foi).

Avis.

Vinuri curate, naturale, de pe Târnave, precum vin de masă, desert, Risling, și vin roșu ofere, litrul dela 40 cruceri în sus,

Johann Wolff,
ospetar in Orăștie.

**Insertiuni și reclame
cu prețuri moderate
se primesc la administrația foii
„Bunul Econom“.**

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă in pachete cu câte **30 or.** la farmacia: **N. Vlad din Orăștie.**

8—8

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 330.000

(92) Depuneri: peste cor. 2.000.000. 35—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5½, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arândează și exarândează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3, 4, 5.

Ori-ce atacere se poate rezolva verbal in biuroul institului, ear' in scris prin corespondență.

Orăștie, 1901.

Diracțiunea.

„Minerva“
Institut Tipografic
Orăștie.

Se recomandă a executa următoarele:

- Opuri, Broșuri și Placate
- Bilete de logodnă și cununie
- Carte și epistole

☆ Circulare ☆ & preț-curenturi

Note, Bilete de visită după plac și cerere
Registre și imprimate
Anunșuri
Compruri și Adrese.
Bilanșuri etc. etc.

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă in pozițiune de a pută executa ori-ce comande prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comande din afară se efectuesc repede!

